

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ Tālr. 67097200 ♦ Fakss 67097277 ♦ E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

R ī g ā

14.03.2012.

Nr.80
(prot. Nr.11,5.p.)

Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” būtisku ietekmi nomāto līniju minimālās kopas tirgū

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Komisija), lai varētu nodrošināt Elektronisko sakaru likuma mērķi un īstenot kompetenci, kas noteikta Elektronisko sakaru likuma 8.panta pirmās daļas 2. un 5.punktā, veikusi nomāto līniju minimālās kopas tirgus analīzi.

Komisijas „Ziņojums par tirgus analīzi Eiropas Komisijas 2003.gada 11.februāra ieteikumā 2003/311/EK par konkrētajiem preču un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama ex ante (apsteidzoša) regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK, minētais tirgus Nr.7: nomāto līniju minimālā kopa” (turpmāk – Ziņojums par tirgus analīzi) ir pievienots šī lēmuma pielikumā un ir lēmuma sastāvdaļa. Ziņojumā par tirgus analīzi ir izklāstīta nomāto līniju minimālās kopas tirgus analīzes veikšanas gaita, konstatētās problēmas šajā tirgū un risinājumi konstatēto problēmu novēršanai.

Komisija, pamatojoties uz Elektronisko sakaru likuma 8.panta otro daļu un uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta otro daļu, atbilstoši savai kompetencei patstāvīgi pieņem lēmumus, kas ir saistoši konkrētiem elektronisko sakaru komersantiem.

Izvērtējot situāciju nomāto līniju minimālās kopas tirgū,

Komisija konstatē:

1. Saskaņā ar Komisijas 2007.gada 7.marta lēmuma Nr.54 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” būtisku ietekmi nomāto līniju minimālās kopas pakalpojumu sniegšanas Latvijas Republikas teritorijā tirgū” lemjošās daļas 1.punktu SIA „Lattelecom” ir noteikta par elektronisko sakaru komersantu ar būtisku ietekmi nomāto līniju minimālās kopas pakalpojumu sniegšanas Latvijas Republikas teritorijā tirgū no 2007.gada 1.jūlija.

2. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 30.panta pirmo daļu Komisija, ievērojot elektronisko sakaru pakalpojumu ģeogrāfisko dalījumu un citus valstī esošus īpašus apstākļus, kā arī Eiropas Komisijas 2007.gada 17.decembra ieteikumu 2007/879/EK par konkrētajiem preču un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK (turpmāk – Jaunais ieteikums), nosaka konkrētos elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus.
3. Nomāto līniju minimālās kopas tirgus bija minēts Eiropas Komisijas 2003.gada 11.februāra rekomendācijā 2003/11/EK par konkrētajiem preču un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK (turpmāk - Ieteikums), bet Jaunajā ieteikumā vairs nav minēts kā tirgus kurā var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana.
4. Neraugoties uz to, ka nomāto līniju minimālās kopas tirgus vairs nav minēts Jaunajā ieteikumā, Eiropas Savienības tiesību akti nosaka, ka katrs tirgus, kurā Komisija ir konstatējusi komersantu ar būtisku ietekmi tirgū, ir atkāroti jāanalizē, jāizvērtē komersantu ietekme tirgū un jāpārskata piemērotās saistības.
5. Ņemot vērā, ka nomāto līniju minimālās kopas tirgus pēc Jaunā ieteikuma pieņemšanas vairs nav starp tiem tirgiem, kuros Eiropas Komisija rekomendē piemērot apsteidzošu (*ex-ante*) regulēšanu, tad, lai noteiktu tirgus, kuros var būt nepieciešams *ex ante* regulējums, jāizvērtē trīs kumulatīvi kritēriji. Pirmais kritērijs ir augsti un ilglaicīgi šķēršļi ienākšanai tirgū. Otrais kritērijs ir tirgus struktūra, kas nav vērsta uz efektīvu konkurenci attiecīgā laikposmā. Ar trešo kritēriju pārbauda, vai konkrētais tirgus ir tāds, ka, piemērojot tikai konkurences tiesības vien, nevarētu pienācīgi labot attiecīgās tirgus nepilnības.
6. Tirgus ir uzskatāms par tirgu, kurā nepieciešams piemērot apsteidzošu (*ex-ante*) regulēšanu, tikai tad, ja tas atbilst visiem trim šā lēmuma 5.punktā minētajiem kritērijiem. Ja kaut viens no kritērijiem liecina, ka tirgū nav lietderīgi piemērot *ex ante* regulēšanu, tad tirgus uzskatāms par tādu, kurā nav nepieciešama Komisijas iejaukšanās.
7. Nomātās līnijas nodrošināšana ir elektronisko sakaru komersanta sniegts mazumtirdzniecības pakalpojums, kas galalietotājam nodrošina iespēju izmantot nomāto līniju.
8. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 1.panta 28.punktu nomātā līnija ir publiskajā elektronisko sakaru tīklā izdalīts vai izveidots pastāvīgs sakaru kanāls signālu pārraidei starp diviem abonenta norādītajiem pieslēguma punktiem, neizmantojot komutācijas un maršrutēšanas iekārtas.
9. Nomāto līniju minimālās kopas pakalpojumi ir noteikti ar Komisijas 2005.gada 15.jūnija lēmumu Nr.143 apstiprinātajos Noteikumos par nomāto līniju minimālo pakalpojumu kopu.
10. Lai arī aizstājamība starp dažādām nomātajām līnijām, kuras savieno atšķirīgus Latvijas Republikas teritorijā atrodošos pieslēgumu punktus, ir ierobežota, tomēr nav nepieciešams dalīt nomāto līniju mazumtirdzniecības tirgu vairākās ģeogrāfiskās teritorijās, jo vienota tirgus definēšanai nav nepieciešami identiski konkurences apstākļi, pietiek ar konkurences viendabību. Tā kā regulēšanas vide visām nomātajām līnijām visā Latvijas Republikas teritorijā ir vienāda, tad visa Latvijas Republikas teritorija uzskatāma par tirgu ar viendabīgiem konkurences apstākļiem nomāto līniju minimālās kopas pakalpojumiem.
11. Komisija nosaka, ka šajā lēmumā konkrētais tirgus definējams kā nomāto līniju

minimālās kopas pakalpojumu sniegšanas Latvijas Republikas teritorijā tirgus (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).

12. Komisija 2011.gada novembrī veica Ieteikumā noteiktā 7.tirgus „Nomāto līniju minimālā kopa” trīs kritēriju testu.
13. Komisija nomāto līniju minimālās kopas tirgus trīs kritēriju pārbaudes gaitā ir ņēmusi vērā šādus tirgus raksturlielumus: elektronisko sakaru komersanta lielums (īpatsvars tirgū), pakalpojumu cenu izmaiņas, tehnoloģiska rakstura priekšrocības, kontrole pār būtisku elektronisko sakaru infrastruktūru, mēroga un vēriena ekonomikas priekšrocības, komersanta vai komersantu grupas vertikālā integrācija, šķēršļi ienākšanai tirgū un potenciālā konkurence, nepietiekama kompensējošā pirkjspēja vai tās trūkums un šķēršļi galalietotāja izvēlei.
14. Komisija saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 30.panta otro daļu, 38.panta otro daļu un ar Komisijas 2011.gada 24.augusta lēmumu Nr.1/20 apstiprinātajiem Noteikumiem par konsultāciju kārtību ar tirgus dalībniekiem veica konsultāciju ar elektronisko sakaru tirgus dalībniekiem.
15. Komisijas paziņojums par konsultācijas dokumentu „Ziņojums par tirgus analīzi” ievietošanu Komisijas tīmekļa vietnē 2011.gada 9.novembrī publicēts laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” Nr.177 (4575). Publicētajā paziņojumā norādīts, ka Komisija lūdz tirgus dalībniekus komentārus un priekšlikumus par konsultāciju dokumentu iesūtīt Komisijai pa pastu un uz elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv 30 dienu laikā no paziņojuma publicēšanas laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”.
16. Komisija ir saņēmusi un izvērtējusi SIA „Lattelecom” viedokli par konsultācijas dokumentu „Ziņojums par tirgus analīzi”.
17. 2011.gada 3.novembrī Komisija ar vēstuli Nr.2-2.76/5106 nosūtīja Ziņojumu par tirgus analīzi Konkurences padomei priekšlikumu un komentāru sniegšanai. 2011.gada 16.novembrī Konkurences padome sniedza atbildi un norādīja (Konkurences padomes vēstule Nr.2599), ka tā: *„iepazinās ar Ziņojumu un informē, ka atbalsta tirgus definīciju, tirgus analīzes rezultātus un secinājumu, ka ir pamats atcelt pirms tam SIA „Lattelecom” piemērotās saistības”*.
18. Uz šā lēmuma izskatīšanas Komisijas padomes sēdi tika uzaicināts SIA „Lattelecom” pārstāvis. *[SIA „Lattelecom” pārstāvja Komisijas padomes sēdē izteiktais viedoklis un argumenti, ja tādi tiks izteikti]*.

Komisija secina:

1. Hipotētiskam jaunam komersantam, kurš vēlētos uzsākt darbību konkrētajā tirgū, ir nepieciešamas sagaidāmajai peļņai nesamērīgi lielas investīcijas elektronisko sakaru tīkla būvniecībā. Ņemot vērā, ka elektronisko sakaru tīkla būvniecība ir ilgstoša un dārga, nomāto līniju mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanas uzsākšanai pastāv būtiski strukturālie šķēršļi. Šķēršļi ienākšanai konkrētajā tirgū ir pakalpojumu sniegšanai nepieciešamās elektronisko sakaru infrastruktūras trūkums un tās izveidošanas izmaksas. Savukārt tiem elektronisko sakaru komersantiem, kuru rīcībā jau ir pilnīga vai daļēja nomāto līniju mazumtirdzniecības pakalpojuma sniegšanai nepieciešamā infrastruktūra, šķēršļi ienākšanai tirgū ir izmaksas, kas saistītas ar jaunu lietotāju piesaisti un lietotāju pārņemšanu no citiem elektronisko sakaru komersantiem. (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
2. Laika posmā līdz 2008.gadam SIA „Lattelecom” bija uzskatāms par komersantu ar

būtisku ietekmi nomāto līniju minimālās kopas tirgū. Tomēr 2008.gadā AS „Latvenergo”, vienotais reģistrācijas numurs 40003032949, juridiskā adrese Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, LV-1230 (turpmāk – AS „Latvenergo”), kas līdz tam nodrošināja tikai nomāto līniju vairumtirdzniecības pakalpojumus, uzsāka sniegt nomāto līniju pakalpojums galalietotājiem izmantojot savu maģistrālo tīklu vai papildinot to, ja nepieciešams, atsevišķos gadījumos ar piekļuves līnijām. Līdz ar AS „Latvenergo” ienākšanu nomāto līniju mazumtirdzniecības tirgū, būtiski izmainījās komersantu tirgus daļas šajā tirgū. Šādas dinamiskas tirgus daļu izmaiņas liecina par attīstību tirgū un vēsturiskā operatora dominējošā stāvokļa zaudēšanu. AS „Latvenergo” ienākšana nomāto līniju minimālās kopas tirgū neliecina par strukturālo barjeru mazināšanos, un nemazina potenciālo jauno operatoru barjeras ienākšanai šajā tirgū nākotnē.

3. Nomāto līniju minimālās kopas tirgū ir konstatēta konkurences attīstība tirgū, tādēļ uzskatāms, ka nav bijuši nepieciešami Konkurences padomes plānveida vai ārkārtas pasākumi šajā tirgū.
4. Veicot trīs kritēriju pārbaudi, secināms, ka nomāto līniju minimālās kopas tirgus neatbilst otrajam kritērijam, tādēļ tirgū nav nepieciešams piemērot ex ante regulēšanu.
5. Tā kā tirgū nav lietderīgi piemērot apsteidzošu regulēšanu, tad secināms, ka tirgū neeksistē komersanti ar būtisku ietekmi tirgū.
6. Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jāatceļ Komisijas 2007.gada 7.marta lēmums Nr.54 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” būtisku ietekmi nomāto līniju minimālās kopas pakalpojumu sniegšanas Latvijas Republikas teritorijā tirgū”.

Lai veicinātu elektronisko sakaru tirgus attīstību un konkurenci un, ņemot vērā Ziņojumu par tirgus analīzi, saskaņā ar Komisijas 2006.gada 17.maija lēmumu Nr.120 apstiprināto Kārtību par speciālu prasību piemērošanu, saglabāšanu, grozīšanu vai atcelšanu elektronisko sakaru komersantiem un pamatojoties uz Elektronisko sakaru likuma 2.pantu, 8.panta otro daļu, 29.panta pirmo daļu, otro daļu, 31.panta otro daļu, un uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta otro daļu, Administratīvā procesa likuma 6. un 13.pantu, 55.panta 2.punktu, 57.pantu, 85.panta pirmo daļu,

padome nolemj:

Atceļ no 2012.gada 15.marta Komisijas 2007.gada 7.marta lēmumu Nr.54 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” būtisku ietekmi nomāto līniju minimālās kopas pakalpojumu sniegšanas Latvijas Republikas teritorijā tirgū”.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto lēmumu.

Priekšsēdētājs

V. Lokenbahs